

Сквороди вийшла цікавішою. Філософський світогляд Сквороди надзвичайно гармонує з його філософсько-життєвою діяльністю. Нічого спільного він не має з Лейбніцом та Спинозою, бо всі його філософія переднія особою, власною, він не викраював собі філософської одіжі з латок із чужих систем, але ходив у цільому власному хитоні. «Світогляд Сквороди»—платонізм, своєрідно витумачений християнством*. «Скворода пішов через сапопінання, то не одного розуму, як Кант, але всієї людні». Під тільки, перемінчивою по рівлю емпіричної особи він почутив «сінє отчей слави», божество людини, її нумenalну особу. «Як Нарис, людина повинна закохатися в своєму божеському образові, в його „преподобії“—перетвориться і почати життя у Вічному». Платоновський дуалізм (двоєстість) цього життя перемагається надією на майбутню єдність „нового неба й нової землі“.

Хоч автор вважав Сквороду „руським Сократом“, але скрізь говорить, що жив і працював Скворода серед українців і багато зробив для України. Автор чомусь вживав такі вирази: „Україна і Малоросія XVII в.“... „сь любовью слушали українці и малоросы“... ніби українці одно племя а малороси—друге.

Василько.

Факти й Уваги.

(3 приводу польської демонстрації в львівському університеті).

(Од власною кореспонденцією).

Львів, 8 листопада.

(Кінець).

Після української демонстрації в січні 1907 р. сенат львівського університету дотягався од намісника як найгостріших кар на „гайдамаків“—тепер той сам сенат просив намісника, щоб він відінсіс до справи з батьківською вирозумільністю. Тоді українські студенти не тільки покарано в університеті, але також завдано до суду, який арештував їх вночі з довгою сідчою вязницею довів аж до голодової стражки—тепер учасникам демонстрації до нині цієї не сталося і не станеться.

Зазначуємо це не тому, щоб домагатися кари на демонстрантів, але щоб показати, якою нерівною мірою мірять університетські, поліційні і судові органи українців і поляків.

А при тім треба мати на увазі, що все таки зневаження намісника, і то тільки, коли він заступає ціса, більше значить, ніж зневаження ректорських портретів та університетської меблі.

Так само польська преса і польське громадянство показали, що вони мають іншу міру для українців, а іншу для поляків. Навіть найгостріше осудження демонстрації польської молодіжі, яке страймало в деяких органах польської консервативної і поступової преси, в без порівняння лагідніше від того, що писали найприхильніші до українців організи польської преси з приводу українських демонстрацій. А ті, що з приводу українських демонстрацій накликалися не тільки на демонстрантів, але на весь український народ найзазважітіше, як прим. „Slowo polskie“, тепер виправлює вчинок польської молодіжі тим, що ІІ патріотичні почування були занадто ображені тайними уступками правительства на користь українцям. Навіть резолюції польської поступової молодіжі, яка демонстра-

цію безумовно осуджує, а також безумовно признає, що для утворення окремого українського університету закладання українських кафедр в теперішньому львівському університеті є необхідним етапом,—звучить лагідніше, ніж резолюції в приводу українських демонстрацій.

За те польська „народова“ молодіж, та, що устроила Бобжинському демонстрацію, в резолюціях, принятих на вічі, устроїли зарах після демонстрації „п'яте соромну діяльність намісника Бобжинського і солідаризується з активним протестом проти неї; утворенням нових українських кафедр проти всіх громадянства, академічних властей і молодіжі вважає себе винесеною на шляху дотеперішнього легального істнування; рішає не ухилятися від ухідження всяких способів для знищення проб утративши університету; ворогам польськості львівського університету заповідає боєвий опір“.

З цих резолюцій, принятих ректором до відома як вислів поглядів польського студента, добре видно, як ставиться до українських домагань в університетській справі більшість польської молодіжі львівського університету.

Та найважливіший в цій справі політичний момент, а саме:

Українці не від нині домагаються свого університету. До здінення цього домагання ведуть два шляхи: 1) або заложити зараз окремий український університет такими науковими силами, які тепер є, щоб потім дальші українські наукові сили вироблялись вже в тім університеті; 2) або закладати в теперішньому львівському університеті українські кафедри доти, доки їх не назбиратиметься стільки, щоб з них можна буде утворити окремий український університет.

Перший шлях був би найліпший, бо погодив би зразу польсько-українське питання університетської справи. Але цьому шляхові противиться центральне правителівство, яке не має охоти вилівати зразу такої великої суми, яка потребна на заложення університету; польські політичні круги, хоч останніх часів і заявляли, що „не мають нічого проти того, щоб українці добралися до львівського університету“, в дійсності теж противляться цьому шляхові і як тільки заговорять про справу конкретно, то зараставуть їх всік перешкоди, як прим., що українці не мають потрібних наукових сил, що український університет не може бути в „польськім городі“ Львові і т. д.

Отже посилається українців на другий шлях, на шлях здобування кафедр в теперішньому львівському університеті, з яких колись буде можна утворити окремий український університет. Та цого стойть сея шлях, це—побіг дотеперішньої практики—найліпше показала демонстрація проти намісника Бобжинського. Навіть найменша обіцянка зробити українцям якусь уступку викликає такі протести!

Що більше! З приводу демонстрації і вся польська преса, і польське коло в зяві свого голови зазначили з великою настиском, що для всього, що правителівство скотило б зробити для українців, потрібний дозвіл польського громадянства через його сеймову і парламентську репрезентацію. Тут в цілій повні виступає історичний принцип суверенітету Польщі над українським народом, прінціп, по якому конституційні закони австрійської держави надавали тільки землі та міста, а не національну рівноправність для україн-

кої поступової молодіжі, яка демонстра-

вається Наукове Товариство* в Тирнаві, яке мало видавати словацьку працю. Зараз же ще в 5 городах заведено філії його. Тепер словацька книжка не була вже дивовижною, почався справжній літературний рух.

Період, що розпочав Бернолак, тягнеться далі аж до р. 1840. Це період, коли клалася основа будущого літературного розвитку, коли вироблявся словацький право-пісес, вироблявся мова, період граматик, славників та перекладів св. Письма. В таому напрямку працюють канонік Юрій Далковік (видав свій переклад св. Письма) і відомий Шафарик, якому наш великий поет Шевченко присвятив свого „Івана Гуса“. Правда, Шафарик писав по німецькому по чеському, але й словацьку мову зізнав він так, як ніхто до нього. Він в своїй праці „Історія слов'янської мови та літератури у всіх нарічях“ призначав словацьку мову за осібну, перший поділив її на три головних нарічі: західне, середнє та східне, хоч й не був прихильний до самостійної словацької літератури.

То був період науковий, і ставало страшно, що на тому й доло станове. Але тут враз з'являється Коллар та Гомін.

Ян Коллар (1785—1849) багато допоміг розвиткові словацької літератури. Найкращі його епічні поеми: „Святополк“, „Кирило-Мефодіада“, „Славянин“. Ось що говорить про нього один видатний критик (Vlcek): „Гомін багато важить в словацьких поезіях. Те, над чим чеські та мадьярські класики працювали усі разом, те він зробив сам. Сама форма його поем, насикрів класична, не має в собі ніяких інших впливів і не має собі рівні. Але він підняв ще й літературне нарічі на високу височину і викресав з його багату поетичною мовою. Він сам створив більшість поетичних форм писання: після церковних казанинів та популярних книжечок враз повстало словацька епопея, словацька ода, елегія, пісня. А холода класична форма мала доволі тепла, щоб у ній поет міг сильно висловити новочасну національну ідею“.

Далеко вище стоїть, як ліричний поет, Ян Коллар († 1852), родом словак, але

сікого народу мають значіння лише на стільки, на скільки це позволяє поляки.

І так без дозволу поляків правителівство для українців не сміє нічого зробити, а сами поляки кожний національний здубуток українців уважають за нарушення своїх національних прав. Такий стан польсько-українських демонстрацій.

В сій справі єдиним виходом було би утворення з теперішніх українських кафедр окремої університетської інституції, яка в часі розвинулася би в повний університет, як сьогодні думаюти, але щоб це сталося, треба, щоб центральне правителівство перестало вважати Галичину польським краєм, в якій нічого не діється більше без дозволу польського кола. Та воно для своєї політики занадто потрібне польського кола, щоб здобутися на таку рішучість. М. Лозинський.

зводиться ось до чого. Офіцерам досі видавалася пенсія на підставі правил, виданих 70 років тому. Зважаючи на те, що жити тепер трудніше, ніж 70 років тому, бо все коштує дорожче, пенсію офіцерам збільшено на підставі тимчасових правил. Внесений още в Думу законопроект саме й вимагає, щоб ті тимчасові правила було продовжено ще на два роки—до 1 січня 1911 р. коли буде видано новий закон про розміри пенсій.

Формула переходу.

Докладчик Безак, змалювавши становище й заслуги пенсіонерів і висловивши за необхідність ухвалити законопроект, пропонує од імені октаєбрістів, правих, націоналістів та поміркованих правих таку формулу переходу до чергових справ:

„Беручи на увагу, що теперішні пенсії занадто незначні для прожиття пенсіонерів іхніх родин, а також той факт, що пенсії видаються дуже неакуратно, часом через цвіття роки після строку,—Державна Дума, висловлюючи бажання, щоб негайно було приступлено до перегляду всіх правил про пенсії й щоб було усунено істотні непорядки що до виплати пенсій, переходить до чергових справ“.

Промова воєнного міністра.

Воєнний міністр прінципіально нічого не має проти поправки комісії, щоб тимчасові правила про пенсії мали силу до 1 січня 1911 року. Він тільки вимагає, щоб в законопроекті було зазначено, що й після 1911 року пенсії не буде зменшено, хоча тут вже відійшли до чергових справ“.

Промова воєнного міністра.

Гучков виступає проти здійснення бажання міністра, бо з це зводить на нічо звело на бік підстави. Документи доказують, що він уважає, що він заслугує таки виїзду відповідно до підстави нового закону.

Промова Гучкова.

Гучков виступає проти здійснення бажання міністра, бо з це зводить на нічо звело на бік підстави. Документи доказують, що він заслугує таки виїзду відповідно до підстави нового закону.

Промова Соколова.

Соколов—другий (поступовець) заявляє, що поступові—найближчі сусіди октаєбрістів зліва—нічого досі про формулу не знали. Довідавши про неї тільки тепер, поступовці всіма силами душі прилучають свій голос до бажання, висловлюючи у формулі. Хоча орагора є неповнота, однак він гадає, що й всі ліві, коли б наперед знали про цю формулу, прилучилися б до неї. Орагор певен, що офіцерство цілком сумісно виконало свій обов'язок не тільки під час останньої смуті, а й під час виконування його.

Заява Ликошіна.

Тов. мін. вн. справ Ликошін заявляє, що уряд очікує відмінне обов'язок переглянути стari правила про пенсії офіцерам і виробити нові, як що буде потрібно. Ликошін також пристає на визначенням комісією строка для заведення нового пенсійного статуту—1 січня 1911 року.

Промова Гегечкорі.

Гегечкорі (с.-д.) пояснює, чому соціал-демократи ухилились від участі в голосуванні, заслухавши тільки відповідь на підстави про здійснення бажання комісії. Переходячи далі до салатських пенсій, орагор спінється на діяльності олександровського комітету що до поранення і питає, де дівляться кошти цього комітету? На думку орагора, цей комітет треба радикально реорганізувати.

Промова Соколова.

Соколов—другий (поступовець) заявляє, що поступові—найближчі сусіди октаєбрістів зліва—нічого досі про формулу не знали. Довідавши про неї тільки тепер, поступовці всіма силами душі прилучають свій голос до бажання, висловлюючи у формулі. Хоча орагора є неповнота, однак він гадає, що й всі ліві, коли б наперед знали про цю формулу, прилучилися б до неї. Орагор певен, що офіцерство цілком сумісно виконало свій обов'язок не тільки під час останньої смуті, а й під час виконування його.

РАДА.

до якого поприставали представники різних славянських націй. Цей гурток (ліга) постановив, між іншим, видавати періодично брошюри, щоб агітувати за бойкот Австро-Угорщини.

— Наслідки Гаринової ревізії. По-між бюрократами гомонять, ніби в Москві зазнали, як тільки скінчиться ревізія сенатора Гарина, скасовано буде надзвичайний стан і заведено замісто його побільшень охорону. Вища московська адміністрація і разом з нею московський генерал-губернатор ті думки, що зробити це можна. Найбільше клопочутися про скасування надзвичайного стану торговго-промисловці. Як тільки це станеться, то негайно реорганізовано буде поліцію Москви.

(Р. В.)

— Друкарі. Власники петербурзьких друкарень збраються написати спеціальний доклад про охорону інтересів російської друкарської промисловості і послати його членам Державної Думи й Раді Держави тої, як зайде річ про новий закон для преси.

(Р. С.)

— В лісовому інституті. Як відомо, петербурзький лісовий інститут зачинено.

Студенти зовсім зневірiliся в те, що інститут буде швидко одчинений, та й почали ліхати долому. Чимало студентів клопочуться про перевод у московський сільськогосподарський та в новолеєсіандріївський інститути. В кількох студентів виникала думка відати до членів Державної Думи А. Гучкова, щоб він по-клопотав перед головою ради міністрів П. Століпіним про відкриття лісового інститута. Чутки про те, що інститут буде зовсім скасований, безпідставні. Напаки—через те, що не вистачає лісоводів, департамент хоче заснувати лісовий оділ у сільськогосподарському інституті в Москві та ще в Томську—або факультет лісовий в університеті, або окремий лісовий інститут для Сірії. Професор лісового інституту хотять дати змогу студентам останніх семестрів скінчити свою науку сього року—двох-трьома екзаменами.

(Р. В.)

— Науковий інститут. Як відомо, петербурзький лісовий інститут зачинено.

Студенти зовсім зневірiliся в те, що інститут буде швидко одчинений, та й почали ліхати долому. Чимало студентів клопочуться про перевod у московський сільськогосподарський та в новолеєсіандріївський інститути. В кількох студентів виникала думка відати до членів Державної Думи А. Гучкова, щоб він по-клопотав перед головою ради міністрів П. Століпіним про відкриття лісового інститута. Чутки про те, що інститут буде зовсім скасований, безпідставні. Напаки—через те, що не вистачає лісоводів, департамент хоче заснувати лісовий оділ у сільськогосподарському інституті в Москві та ще в Томську—або факультет лісовий в університеті, або окремий лісовий інститут для Сірії. Професор лісового інституту хотять дати змогу студентам останніх семестрів скінчити свою науку сього року—двох-трьома екзаменами.

(Р. В.)

— Анафема юанитам. На останньому засіданні в синоді ємірковували постанову київського місіонерського з'їзду про юанітів. Після дебатів синод, як сповіщає „Нов. Р.“, визнав секту юанітів не тільки еретичною, а її дуже школівлю для православної віри. Постановлено: 1) виголосити анафему всім юанітам; 2) загадати духовенству прилюдно виступати проти юанітів; 3) заборонити духовенству писати в юанітських виданнях, особливо в „Кронштадтському“ та 4) впережати всіх прочан, які йдуть в Кронштадт до о. Івана, щоб вони береглися юанітів і не мали з ними нічого спільногого.

— + Граф Е. А. Саліас. В Москві, як відомо, помер на 66 році свого віку відомий російський бедріст граф Євгеній Андріевич Саліас-де-Турнєр. З самих дітичних літ Саліас обертається серед писменників, що збиралася в домі його матері, писменниці Євгенії Тур. Писати почав він ще юнаком. Першою його повістю була „Ксаня чудна“, що видрукована була в „Біблії для членів“ 1863 року. Було тоді Саліасові 22 роки. Видатним писменником став Саліас після великої історичної повісті „Пугачевщина“ (1873 р.) Саліас багато працював для цієї повісті. Він йдив туди, де була пугачівський бунт, збрів архіви монастирів, Після „Пугачевщина“ Е. Саліас написав довгу низку значно слабших історичних повістей. Усі твори Саліаса набралися 30 томів великих. Интересна біографія Саліасова. Французький громадянин по батькові він дівоче не міг здобути служби в Росії, аж поки з Височайшого на-казу в 1876 році не дійшло йому посади в міністерстві внутрішніх справ.

(Сл.)

— Лист Леоніда Андрєєва. В „Речі“ надруковано такого листа писменника Леоніда Андрєєва: „останніми часами з'явилася чимало заміток, в яких подаються на-чеб то мої думки про ріжні події та про ріжніх людей. Мушу заявити через газету, що я одразу на завжди скідаю з себе всяку відповідальність за події заміток. Часто-густо вони з'являються без моєї відомості про те, що я поглядів мої. Буває так, що автори простісінко свої власні погляди и лумки виставляють за мої. Дуже прошу читаців знажати на тільки, що підписане моїм ім'ям. Леонід Андрєєв“.

— Виставка проти піяцтва. 6 декабря в Москві одірто першу в Росії протиалкогольну виставку. Ініціатором виставки є В. Д. Левинський, який за грошовою допомогою міністерства фінансів набирає інтересні місіонерські організації, подільські земства, губернські правління, тепер саме розширяє відповідні повідомлення в місцеві органи управління.

— Голові турецького парламенту місцеві мусульмани послали привітну телеграму бажанням сили й енергії народім обранцям.

— До Києва приїхав з Галичини директор львівського українського театру д. Стадник, щоб тут набрати українців-артистів для збільшення своєї трупки.

— До нашої редакції вчора завітав був шановний прис. адв. І. Л. Шраг, бувш. депутат 1-ї Держ. Думи і член української думської громади.

— З Київщини. Не дають грошей на школу. Болотицька сільська громада, чигринського пов., одмовилась платити на удержання місцевої 2-класової школи 230 карб. Щоб добути ці гроші, школінський інспектор запропонував встановити плату по 2 карб. на рік з кожного учня за навчання в школі.

(Од. власн. кор.)

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління звернулись до київської губ.

— З Поділля. В справі переселення. Бажаючи прилучитися до країв земської переселенської організації, подільські земства та управління зверну

порятунку в угілях копальніх й про постачання антрациту та вуглю балтійської країни.

Труси та арешти.

КЕРЧ, 9. Арештовано гурток анархістів-комуністів. Забрано документи та печатки.

ВІННИЦЯ, 9. Вночі на 8 декабря в місті викрито квартиру революціонерів. Під час трусу троє революціонерів застrelili. Від стрілянини в будинкові почалися пожежі; загоріла солом'яна покрівля.

ПЕТЕРБУРГ, 8. У нелегального Зоріна викрито таємничу друкарню с-д., забрано 6 пуд. шрифту, триста пашпортових бланків та 5 тератур.

В кімнатах жандарів заарештовано робітника Солов'йова, що роздавав нелегальні брошюри.

МОСКВА, 8. Арештовано співробітника "Русськ. Слова" Бойовича за те, що він сперечався з приставом після закриття засідання славянського товариства.

Напади та вбивства.

ПЕТЕРБУРГ, 9. Четверо озброєних злочинців зробили напад на кватирку купця Болкова, на Кудринській площа. Вбито покоявку. Пограбовано 700 карб.

РОСТОВ-на-ДОНУ, 9. На колії владикавказької залізниці, в ростовському районі, "працюють" розбізраки шайки. Щодня на колії знаходять убитих та поранених. Біля станції Кащевської зроблено напад на полковника Кутейникова.

ГРОДНО, 9. Вночі під 8 декабря в повіті дванадцяти злочинців пограбували у купців, що ходили на півводах, більше 5.000 карб. Злочинці втекли.

За кордоном.

КАІР, 8. В залі засіданнів законодавчої ради відбулося урочисте відкриття першого єгипетського університета. На зібранні учи: хедів, міністри І дипломатичний корпус. Англія подарувала на університетський фонд 100.000 марок.

ПАРИЖ, 9. 2.000 студентів впорядили перед помешканнями медичного факультета маніфестацію з метою протесту проти нових правил про прийом до університету. Поліція і військо прибули в університет і заарештували кількох студентів.

РИМ, 9. Сенат обмірковував інтерпелляцію про інцидент в віденському університеті. Обидва сенатори, що подали цю інтерпелляцію, висловились за те, щоб дали Італії брати участь у тройственній спільні, але зазначили побажання, щоб італійський уряд клопотався про заснування італійського університета в Австрії.

БІЛГРАД, 9. Розпочалися знову засідання скupщини. Воєнний міністр подав законопроект про асигнування надзвичайного кредиту в 10/12 міліонів франків. Обмірковувався цей законопроект буде в закритому засіданні.

ЛОНДОН, 9. Агенству Рейтера телеграфують з Тегерана: "Націоналистам не пощастило дістати від шаха відповіді на прохання про конституцію. Вони почали діставати по чужоземних місіях. В турецькій місії вже зібрались більш як 300 націоналістів".

Література, наука, умілість і техніка.

— Реферат про С. Черкасена. 7 декабря д. С. Петлюра в петербурзькому українському клубі "Громада" прочитав реферат на тему: "Характеристика літературної творчості С. Черкасена по творах "На шахті" і інн.

— Нова книжка. В Галичині (Жовква) вийшла книжка: "Пантелеймон Гнатюк: Різдвяник, сценічний малюнок на 3 дні".

Театр і музика.

Театр "Грамотності".

"Дві сестри", драматичні малюнки з закупчиною житти у 4 д., з співами і танцями, М. Л. Кропивницькою. П'єса невеликої літературної вартості, написана прімітіво, з дещевим юмором, обрахованім не невисокий літературний смак гальорки (перекручені словечка). В п'єсі нема іскраво й правдиво з психологічного боку змальованих типів,— однака дякуючи талановиті грі артистів вона мала великий успіх. Не кажу вже про М. К. Заньковецьку та М. К. Садовського, що силою свого таланту оживили свої ролі, надавши їм плоті й крові, а І решта артистів грали просто таки бездоганно.

Обставлено п'єсу дуже старанно, гарні були декорації та характерне народне убрання. Весільний ритуал з етнографічного боку поставлено було стильно й правильно.

— В суботу, 13 декабря, в бенефісі М. К. Садовського в театрі "Грамотності" буде виставлено переклад Гогольового "Ревізор", в якому бенефіціант гриміше роль Городничого.

Шкільна вистава уч. шк. М. В. Лисенка. На школійні сценах учнями укр. драми кл. М. М. Старницької 7 декабря ввечері було виставлено уривки з п'єс: "Дві сестри" Кропивницького, одна дія з п'єси О. Піліпи, "Світова річ", уривок з ком. Яновської "Лісова Квітка", одна дія з оп. М. Старницького "Сороч. Ярмарок" і в перекл. з російськ. художній А. Чехова, "Трагік по неволі". Загальне враження від цього спектаклю зосталось у мене гарне. Видно,

що учні і самі працюють, і школа дає їм добру шліфовку. Деякі дефекти губляться в цілому, гарному, бадьорому. Найкраще прошов уривок з "Лісової Квітки". Лехко, вільно, бальоро і, що найголовніше для учнів школи, в повному ансамблі. Гарно провів ролю Андрія уч. II к. Ніколаєв.

УЧ. III к. Штанге ролю Зіньки виконала гарно, жававо; наявність Зіньки в сцені з подарунками вишила в неї цілком натуральною, а в "Сороч. Ярм." Штанге виявила себе і досить гарною співачкою і в співочих номерах вона буде мати на сцені успіх. В учніці Сидоренко помітно значний поступ і їй ще тільки треба розробити голос. В учніці 1-го к. виявляють сценічні здібності: Боляковська і Дніпровка. Перший більш вдається ролі мякого змісту, ліричні, до цього в неї і голос підходить і природна вдача. Дніпровка, жаль, чого хвилюється на сцені. Її вдається ролі сангвінічні і з народного почути. На другому курсі учр. драми підібрався порядний гурток учнів— Плохий, Яворенко, Голутвіна і Ніколаєв. Особливо виділяється з них Плохий, який безпосередньо виконання своїх ролей заставляє забувати гледачів, що це не актор справжній досвічений, а учень школи. Роля Солопії Черевика в "Сороч. Ярмарок" майже найліпше була ним проведена. Голутвін треба звернути увагу на свою діяльність і старатися говорити не скороговоркою, а то через це вона багато слів ковтає. В учнів Яворенка і Ніколаєва гарна постановка голосів і певна досвіченість на сцені.

А. Вечерницький.

Листи до редакції.

I

Шановний п. Редактор!

Рада т-ва прохач надрукувати у Вашій шановній газеті цього листа:

"Рада київського т-ва взаємної допомоги фершалів та фершалок приносить глибоку подяку антрепренеру театра б. т-ва грамотності М. К. Садовському за те, що театр, трупі за участі в спектаклі "Зимовий вечір" та "Запорожець за Дунаєм", що відбудувся 25 ноября с. р., а також всім, що брали участь і допомагали успіху спектакля.

Звідомлення про спектакль.

Прибуток: до продажу білетів . 813 р. 95 к. Бенефіцій . 38 р. 60 к.

Разом . 852 р. 55 к.

Трати: за театр . 350 р.—"гардероб" . 87 р. 10 к. добродійний збор . 52 р. 80 к. дрібні трати . 24 р. 16 к.

Разом . 514 р. 16 к.

До каси т-ва поступило чистого прибутку 338 руб. 39 коп.

За предсід. Ради (підпис).

За секрет. М. Соколовський.

II

Шановний п. Редактор!

Через Вашу поважну часопис "Кружок Натуралістів" при київському політехнічному інституті, який ставить своїм завданням дослідження флуорі, головним чином, околиці Києва та взагалі флуорі південно-західного краю—звертася до всіх аматорів ботанік і інших осіб, що мають гербарії (колекції рослин), хоч би й невеличкі, з проханням надіслати їх до "Кружка", якою ці колекції їм самим не потрібні, або хоч тимчасово передати їх для перевідгуку. І

З тою ж метою "Кружок" залишки

приймає на себе оброблення не систематизованого це матеріалу.

Голова А. Яната.

За писаря Щоголю.

P.S. Прохаемо інші часописи передувати.

ДОПИСИ.

(Од власних кореспондентів).

М. ГОРОДИЩЕ (на Київщині). 4-го декабря зроблено озброєний напад на тутешню Маріїнську сахарну Балашову. Під час цієї нападу було відібрано 10.800 карб., експропріатори засудили всіх учасників нападу до позиції відповідальності.

ЛУБНІ (на Полтавщині). Дізнали про

такий напад на 30 листопада від

експропріаторів на київському

господарстві відомого підприємства

заснованого відомим підприємцем

Іваном Степановичем Стодолою.

Садовському, який віддав всі

засоби відомого підприємства

заснованого відомим підприємцем

Іваном Степановичем Стодолою.

Садовському, який віддав всі

засоби відомого підприємства

заснованого відомим підприємцем

Іваном Степановичем Стодолою.

Садовському, який віддав всі

засоби відомого підприємства

заснованого відомим підприємцем

Іваном Степановичем Стодолою.

Садовському, який віддав всі

засоби відомого підприємства

заснованого відомим підприємцем

Іваном Степановичем Стодолою.

Садовському, який віддав всі

засоби відомого підприємства

заснованого відомим підприємцем

Іваном Степановичем Стодолою.

Садовському, який віддав всі

засоби відомого підприємства

заснованого відомим підприємцем

Іваном Степановичем Стодолою.

Садовському, який віддав всі

засоби відомого підприємства

заснованого відомим підприємцем

Іваном Степановичем Стодолою.

Садовському, який віддав всі

засоби відомого підприємства

заснованого відомим підприємцем

Іваном Степановичем Стодолою.

Садовському, який віддав всі

засоби відомого підприємства

заснованого відомим підприємцем

Іваном Степановичем Стодолою.